

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/149/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225223
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1212225223.4

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, č. k. 50C/117/2012-149 zo dňa 20. marca 2015, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom zo dňa 17. 9. 2012, doručeným súdu dňa 27. 09. 2012, sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II. Navrhovateľ sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi 125,- € z titulu majetkovej škody a 440,- € z titulu nemajetkovej ujmy a nahradiť mu trovy konania. Vo veci samej súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom č. k. 50C/117/2012-103 zo dňa 11. 11. 2013, ktorým návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi proti navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 5Co/99/2014-121 zo dňa 25. 11. 2014 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 50C/117/2012-103 zo dňa 11. 11. 2013 potvrdil a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 11. 2014 č. k. 5Co/99/2014-121 podal navrhovateľ v zákonnej lehote dovolanie. Vzhľadom na skutočnosť, že podaním dovolania vznikla navrhovateľovi poplatková povinnosť, výzvou súdu prvého stupňa zo dňa 03. 03. 2015 sp. zn. 50C/117/2012-138 bol navrhovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v sume 40,- € pod následkom zastavenia dovolacieho konania podľa § 10 zákona ods. 1 č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Súdny poplatok bol vyrubený podľa § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2 cit. zákona č. 71/1992 Zb. a položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu cit. zákona. Napriek tomu, že uvedená výzva bola navrhovateľovi riadne doručená prostredníctvom právneho zástupcu dňa 06. 03. 2015, súdny poplatok nebol v súdom stanovenej lehote a ani ku dňu vydania napadnutého uznesenia zaplatený.

Záverom odôvodnenia napadnutého uznesenia súd prvého stupňa poukázal na to, že súdny poplatok za dovolanie sa vyrubuje výzvou, nie uznesením. Z tohto dôvodu nie je proti výzve na zaplatenie súdneho poplatku prípustné odvolanie, nakoľko nejde o rozhodnutie súdu, a preto súd prvého stupňa na odvolanie navrhovateľa zo dňa 12. 03. 2015, doručené súdu dňa 12. 03. 2015, neprihliadal.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote (v celom rozsahu) odvolanie navrhovateľ. Úvodom odvolania upozornil, že súdom vyhotovená listina, ktorej predmetom je uloženie povinnosti uhradiť súdny poplatok v stanovenom čase, musí mať náležitosti predpokladané O. s. p. a zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, pričom o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok musí byť rozhodnuté uznesením. Navrhovateľ zastával názor, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie (neobsahuje žiadne skutkové ani právne dôvody). Následne vytkol súdu prvého stupňa to, že podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod. spoplatneniu nepodliehajú. Mal za to, že nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, nakoľko nepodal žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 03. 2009 sp. zn 4Cdo/39/2007. Tvrdil, že v Sadzobníku súdnych poplatkov nie je poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody jasne a jednoznačne stanovená. Preto mal za to, že v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov mu bola uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky. V dôvodoch odvolania navrhovateľ zdôrazňoval, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše zastával názor, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012 i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba navrhovateľom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je podľa názoru navrhovateľa nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZOSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. S poukazom na vyššie uvedené navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a noviel súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ veta prvá citovaného zákona poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. cit. zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí

spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a noviel, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa vyberá súdny poplatok 20 eur.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zákona č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. 10. 2012. Súčasne bol touto novelou do zákona č. 71/1992 Zb. vložený § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 9. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 9. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 9. 2012. Do 30. 9. 2012 konanie o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a v ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. 9. 2012 bolo výslovne uvedené, že toto konanie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov. S účinnosťou od 1. 10. 2012 však bolo uvedené ustanovenie zo zákona č. 71/1992 Zb. vypustené zákonom č. 286/2012 Z. z. Tento typ konania tak od 1. 10. 2012 už nie je vecne oslobodený od súdnych poplatkov.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania, doručeným súdu prvého stupňa dňa 27. 9. 2012, voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 11. 2014 č. k. 5Co/99/2014-121, ktorým bol napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II (súdu prvého stupňa) č. k. 50C/117/2012-103 zo dňa 11. 11. 2013 potvrdený, podal navrhovateľ dovolanie. Zhodne so súdom prvého stupňa odvolací súd zastáva názor, že podaním dovolania tak navrhovateľovi v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. vznikla poplatková povinnosť. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ teda súd prvého stupňa výzvou zo dňa 03. 03. 2015 č. k. 50C/117/2012-138 vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v lehote 10 dní od doručenia výzvy pod následkom zastavenia konania, jeho postup bol vecne správny, a tak isto bol správny jeho postup, keď dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. zastavil.

Vzhľadom na znenie ust. § 6 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni, by navrhovateľovi v súvislosti s § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. nebolo možné uložiť povinnosť zaplatiť poplatok za dovolanie iba v prípade, ak by ho podal pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým bola zavedená položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, t. j. pred 1. 10. 2012. Nakoľko však navrhovateľ podal proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 11. 2014 č. k. 5Co/99/2014-121 dovolanie dňa 26. 02. 2015, je s poukazom na uvedené zrejmé, že v prejednávanej veci sa dovolacie konanie začalo za účinnosti zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 286/2012 Z. z. Preto navrhovateľovi s poukazom na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (v znení účinnom v čase podania dovolania) v spojení s § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť za podané dovolanie vznikla, a to vo výške 40,- eur (2 x 20,- eur). Na uvedené nemá vplyv, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súd dňa 27. 9. 2012 (t. j. pred 1. 10. 2012). Z tohto dôvodu odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľa týkajúce sa svojvoľného rozširovania okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti súdom prvého stupňa vyhodnotil ako nedôvodné. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z ust. § 6 ods. 2 veta tretia resp. veta posledná zákona č. 71/1992 Zb. priamo vyplýva, že poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku. Pokiaľ teda v položke 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená výška poplatku zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- €, je v spojení s § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. potrebné v predmetnej právnej veci v dovolacom konaní vybrať súdny poplatok vo výške 40,- € (t. j. vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku). Nejde pritom o rozširovanie okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti, keďže v Sadzobníku súdnych poplatkov je jednoznačne stanovená sadzba súdneho poplatku za konanie na prvom stupni a podľa § 6 ods. 2 veta tretia zákona č. 71/1992 Zb. tak možno určiť aj sadzbu súdneho poplatku za dovolacie konanie. Neobstojí teda ani poukaz navrhovateľa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky zo dňa 29. 3. 2007, sp. zn. 4Cdo/39/2007, ktorý sa vzťahuje na odlišný skutkový základ a v danej veci nie je aplikovateľný.

Podľa názoru odvolacieho súdu sú nedôvodné aj tie odvolacie námietky navrhovateľa, v zmysle ktorých o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok musí súd rozhodnúť (z hľadiska druhu resp. formy súdneho rozhodnutia) uznesením, pričom výzva súdu prvého stupňa, ktorej predmetom je uloženie povinnosti uhradiť súdny poplatok za dovolanie, neobsahuje náležitosti predpokladané O. s. p. (neobsahuje odôvodnenie). Vo vzťahu k týmto odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd uvádza, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) je poplatníkovi zasielaná v prípade nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania; následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania. Účelom výzvy nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nespĺnenie. Sama povinnosť vyplýva zo zákona a je podmienkou pre to, aby súd mohol pokračovať v konaní. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku teda nie je rozhodnutím, neukladá sa ňou povinnosť účastníkovi konania, a nevzťahujú sa na ňu požiadavky kladené na obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia (uznesenia). Okrajom odvolací súd poznamenáva, že na druhej strane uznesením (§ 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch) na zaplatenie súdneho poplatku sa účastníkovi ukladá povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Jeho vydanie je zákonom taxatívne obmedzené na prípady, kedy: už súd začal konať vo veci samej; vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi, ktorému súd ustanovil opatrovníka, pretože nie je známy jeho pobyt, alebo sa mu nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine; došlo k rozšíreniu návrhu alebo podaniu vzájomného návrhu v tej istej veci potom, ako začal konať vo veci samej; ide o opravný prostriedok proti rozhodnutiu správnych orgánov; žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona; vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesenie, ktorým sa vyrubuje súdny poplatok, je teda vydávané v prípadoch, kedy súdu zo zákona vyplýva povinnosť o návrhu konať bez ohľadu na zaplatenie súdneho poplatku, alebo kedy došlo k situácii, že súd napriek nezaplatenému súdному poplatku konanie nezastavil, ale v ňom pokračoval. Ide o prípady, kedy by jednak došlo k neželanému odkladu rozhodnutia, ktoré neznesie odklad (napr. predbežné opatrenie), alebo by prípadná hrozba zastavenia konania nebola efektívna, resp. účelná. Rizikom, ktoré na seba účastník konania preberá v prípade nezaplatenia súdneho poplatku, je možnosť vymáhania („exekúcie“) nezaplateného súdneho poplatku podľa zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. marca 2014, sp. zn. 8Sž/18/2013).

Z dôvodu, že navrhovateľ správne vyrubený súdny poplatok v súdom stanovenej lehote a ani do konca lehoty na podanie odvolania nezaplatil, je potrebné konštatovať, že postup súdu prvého stupňa v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch bol správny.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.